

Dr hab. n. o zdr. Mariusz Wysokiński, prof. Uczelni

Lublin, 25.07.2025 r.

Zakład Podstaw Pielęgniarstwa

Katedra Rozwoju Pielęgniarstwa

Wydział Nauk o Zdrowiu

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

RECENZJA

rozprawy doktorskiej lek. med. Jana Ilkowskiego

**pt. „Wybrane elementy oceny geriatrycznej pacjentów starszych hospitalizowanych
z powodu COVID – 19 na Oddziale Neurologii Szpitala MSWiA w Poznaniu”**

promotor: prof. dr hab. n. med. Katarzyna Wieczorowska - Tobis

Rozprawa ma formę dopuszczoną przez art. 187 pkt 3 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668);, a więc spójnego tematycznie zbioru artykułów opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych. Na pracę doktorską lek. med. Jana Ilkowskiego składa się trzy artykuły naukowe opublikowane w latach 2024 – 2025 w czasopismach: *Life*, *Nutrients*, *Gerontologia Polska*. Wyniki zaprezentowane we wspomnianych artykułach Doktorant poprzedził stosownym wstępem, dzięki któremu czytelnik zostaje zaznajomiony z omawianą problematyką. Znajduje się w nim również uzasadnienie wyboru w odniesieniu do badań prowadzonych na terenie Polski jak i zagranicznych. Chciałbym w tym miejscu pochwalić formę, w jakiej informacje te zostały przedstawione. Doktorant nie stara się przytłoczyć czytelnika nadmiarem informacji pozostających bez związku z realizowaną przez siebie tematyką, ale dokonuje selekcji najważniejszych faktów naukowych. Lek. med. Jan Ilkowski formułuje również prawidłowo cel główny pracy oraz trzy cele szczegółowe, które znajdują odzwierciedlenie w pracach stanowiących cykl publikacji. Zostały przedstawione kryteria włączenia do badań, krótka charakterystyka badanej grupy – 222 chorych hospitalizowanych na Oddziale Neurologii

Szpitala MSWiA w Poznaniu w dniach od 10.09.2021 do 15.01.2022 roku. Projekt badawczy został poddany ocenie przez Komisję Bioetyczną przy Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu (opinia KB 550/24). Badania miały charakter retrospektywny. W badaniu wykorzystano następujące narzędzia: Skalę Podstawowych Czynności Życia Codziennego (ADL), skalę Nutritional Risk Score (NRS), skalę Norton. Przeprowadzono również analizę wywiadu chorobowego, wyników badań laboratoryjnych, wyników badań obrazowych, danych dotyczących leczenia oraz powikłań obserwowanych podczas hospitalizacji.

Testy statystyczne zastosowane w pracy to: test D'Agostino- Persona, test U Manna-Whitney'a, test Fishera, test chi-kwadrat, korelacja rank Spearmana. Wykorzystano również krzywe ROC, model proporcjonalnego hazardu COXA, model regresji Coxa. Wyniki statystyczne z wartością $p < 0,05$ uznano za istotne, a wykonane analizy oceniono w 95% przedziale ufności (CI). Analiza statystyczna w poszczególnych pracach została przeprowadzona prawidłowo. Podsumowując zastosowano prawidłową metodę badawczą, techniki oraz narzędzia badawcze.

Ponadto, każda z trzech publikacji składających się na spójny tematycznie cykl opatrzona została krótkim komentarzem. Na całość rozprawy składa się strona tytułowa, słowa kluczowe, podziękowania, wykaz skrótów, spis treści, wykaz publikacji, wykaz aktywności naukowej doktoranta, wstęp, założenia i cel pracy, metodologia, omówienie publikacji (w układzie materiał i metoda, wyniki i podsumowanie) dyskusja, wnioski, piśmiennictwo, streszczenia w języku polskim i angielskim, kopie artykułów, pisemne oświadczenia autorów, orzeczenie Komisji Bioetycznej

Przechodząc do merytorycznej oceny rozprawy doktorskiej lek. med. Jana Ilkowskiego należy podkreślić, że wszystkie wchodzące w jej skład artykuły zostały już wcześniej pozytywnie ocenione przez niezależnych recenzentów czasopism naukowych. Dwie publikacje zostały opublikowane w czasopismach posiadających *impact factor* [1,3]. Natomiast praca nr [2] w czasopiśmie polskim o punktacji 40 pkt MEiN, dedykowanym gerontologom. Sumaryczna wartość współczynnika oddziaływania (*impact factor*) punktacji prac wchodzących w skład cyklu publikacji wynosi 8,0 pkt., a punktacji MNiSW: 250 pkt.. Lek. med. Jan Ilkowski jest pierwszym autorem wszystkich publikacji.

Praca otwierająca cykl *Ilkowski J, Wieczorowska-Tobis K, Guzik P. Dependence in Activities of Daily Living as a Predictor of In-Hospital Mortality During COVID-19 in Older Individuals. Life (Basel) 2025; 15(2):271. doi: 10.3390/life15020271. Punktacja MEiN: 70; IF: 3,2* ma na celu ocenę wartości prognostycznej zdolności do wykonywania ADL przy przyjęciu do szpitala oraz zmiany w ADL (różnicy pomiędzy wynikiem ADL przed zachorowaniem i przy przyjęciu do szpitala) w kontekście śmiertelności wewnątrzszpitalnej

u pacjentów w wieku 65 lat i starszych hospitalizowanych z powodu COVID-19. W oparciu o uzyskane wyniki autorzy wnioskują, że samodzielność oceniana w skali ADL przy przyjęciu do szpitala oraz znaczna zmiana w tym zakresie w porównaniu do stanu sprzed zachorowania na COVID-19 są istotnymi predyktorami śmiertelności wewnątrzszpitalnej u starszych pacjentów.

Celem drugiej pracy z cyklu *Ilkowski J, Guzik P, Wieczorowska-Tobis K. The course of COVID-19 in hospitalized oldest patients – single center experience. Gerontol Pol 2024; 32; 247-253. doi: 10.53139/GP.20243234. MEiN: 40* była próba scharakteryzowania przebiegu COVID-19 u pacjentów w wieku co najmniej 80 lat. W analizowanej grupie pacjentów ≥ 80 r.ż. hospitalizowanych z powodu COVID-19, niski wynik ADL przy przyjęciu oraz wysokie ryzyko niedożywienia oceniane skalą NRS-2002 były silnymi predyktorami zgonu. Pogorszenie funkcji samodzielności miało związek z nasileniem stanu zapalnego i okazało się tylko częściowo odwracalne, co może mieć związek z zespołem long-COVID.

Trzecia praca *Ilkowski J, Guzik P., Kaluźniak-Szymanowska A., Rzymiski P., Chudek J., Wieczorowska-Tobis K. Nutritional Risk Score (NRS-2002) as a Predictor of In-Hospital Mortality in COVID-19 Patients: A Retrospective Single-Center Cohort Study. Nutrients 2025, 17: 1278. doi: 10.3390/nu17071278. MEiN: 140 IF: 4,8* służyła przedstawieniu analizy czy zwiększone ryzyko niedożywienia przy przyjęciu do szpitala z powodu COVID-19 jest niezależnym czynnikiem prognostycznym zwiększonego ryzyka zgonu wewnątrzszpitalnego u pacjentów, niezależnie od wieku, chorób współistniejących i ciężkości choroby. Uzyskane wyniki podkreślają rolę niedożywienia ocenianego w skali NRS-2002, jako ważnego

czynnika prognostycznego, a zwłaszcza jako niezależnego predyktora śmiertelności szpitalnej u pacjentów hospitalizowanych z powodu COVID-19.

Analiza całego cyklu dowodzi opanowania przez kandydata ogólnej wiedzy teoretycznej, a także umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Na pewno stanowi również oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Kandydat uzyskał również odpowiedź na sformułowane przez siebie cele szczegółowe.

Pragnę podkreślić, że oceniam wysoko rozprawę doktorską lek. med. Jana Ilkowskiego. Podjęta w niej tematyka jest niezwykle ważna i aktualna, poszczególne fazy badań zostały starannie zaplanowane i przeprowadzone, a uzyskane wyniki cechują się wysoką wartością poznawczą. Nie można też, nie docenić faktu, iż uzyskane wyniki mogą być wykorzystywane w codziennej opiece nad osobami starszymi.

Rozprawa doktorska lek. med. Jana Ilkowskiego ma układ przyjęty w naukach medycznych. Zarówno w artykułach wchodzących w cykl publikacji, jak również w dyskusji załączonej do rozprawy, Doktorant korzysta z prawidłowo dobranej piśmiennictwa. W odczuciu recenzenta Doktorant mógł jednak dokonać dokładniejszego omówienia kryteria włączenia i wyłączenia z badania oraz podjąć się próby przedstawienia ograniczeń projektu badawczego.

Podsumowując, przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska lek. med. Jana Ilkowskiego spełnia wymogi określone w art. 187 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668):

1. Podejmuje ważną problematykę, w której istnieje faktyczny niedostatek wiedzy naukowej oraz stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.
2. Potwierdza przygotowanie Doktoranta do dalszego samodzielnego prowadzenia działalności naukowo – badawczej.
3. Podniesione uwagi w większości mogą być przydatne w dalszym rozwoju naukowym Doktoranta i nie wpływają na ogólną ocenę pracy.

W związku z powyższym wnioskuję do wysokiej Rady Kolegiów Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

o dopuszczenie lek. med. Jana Ilkowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne.

Dziekan
Wydziału Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
[Signature]
dr hab. n. o. zdr. Mariusz Wysokiński
Profesor uczelni

